

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213206369
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2213206369.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Profidebt Slovakia, s.r.o., Bratislava, Mliekarenská 10, zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, proti žalovanému: P. P., nar. XX. X. XXXX, bytom Q. A. E. XXX, o 113,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 30. septembra 2013 č. k. 12C/109/2013 - 35 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanom domáhala zaplataenia neuhradenej časti úveru a zmluvnej pokuty (čiastkovými sumami 78,32 a 34,88 eur) s úrokmi aj úrokmi z omeškania (okrem náhrady trov konania) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vec pojednal aj rozhodol ako drobný spor bez pojednávania s poukazom na ust. § 115a ods. 2, § 200ea ods. 1 a § 156 ods. 3 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 497 Obch. z. (Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) i s odkazom na § 261 ods. 3 písm. d/ rovnakého zákona; § 39, § 451 a § 544 ods. 1 a 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a odkazom na § 79 ods. 2 O. s. p.; vecne potom nad rámec konštatovania dojednania medzi právnou predchodkyňou žalobkyne (obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok, Hlavné námestie 12) a žalovaným 16. júna 2006 (?) úverového vzťahu za podmienok približených v odôvodnení, postúpenia pohľadávky voči žalovanému žalobkyňi zmluvou z 10. marca 2011 a dvoch vzájomne si odporujúcich špecifikácií žalobou požadovaných súm (podľa ktorých by sa najmä na jednej strane malo požadovať 113,20 eur a na druhej až 220,36 eur) najmä tým, že zmluva o úvere (z ktorej vyvodzuje žalobkyňa nárok) neobsahovala zákonom predpísané podstatné náležitosti (výšku úveru a úrok) a preto ju nešlo považovať za zmluvu o úvere, takže žalobkyňi by mohlo vzniknúť nanajvýš právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a to, či k nemu (teda ku kladnému rozdielu medzi celkovou sumou žalovaným získaných prostriedkov a sumou reprezentujúcou súhrn ním zaplatených splátok) došlo, nešlo z podkladov predložených žalobkyňou zistiť a šlo tak o prípad nepreukázania nároku. Rozhodnutie o trovách konania potom odôvodnil právne len paušálnym odkazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a tým, že žalovanému nevznikli žiadne trovy.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa s návrhom na jeho zrušenie (rozsudku) a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala opretím rozhodnutia (súdom prvého stupňa) o nesprávne a neúplné skutkové závery, nesprávnym právnym posúdením veci a tiež nepreskúmateľnosťou rozsudku (odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O. s. p.), keď predovšetkým nie je zrejmé, z čoho vyvodil súd prvého stupňa záver o tom, žeby zmluva právnej predchodkyne žalobkyne a žalovaného mala byť zmluvou o úvere (treba totiž vychádzať z vôle kontrahentov a nielen označenia zmluvy, pričom žalobkyňa popiera, žeby tu malo ísť o tzv. úverovú zmluvu, ale podľa nej tu naopak ide o pôžičku), zo žiadnej časti rozsudku nemožno zistiť, prečo má byť

zmluva použitá za základ žalobou uplatneného nároku neplatným právnym úkonom a z všeobecných obchodných podmienok právnej predchodkyne žalobkyne (ďalej len „VOP“) a zmluvy je zrejmé, že pôžička tu predstavovala rozdiel medzi cenou veci (mikrovlňnej rúry) a akontáciou, z ktorých dôvodov je napadnutý rozsudok prinajmenšom predčasným.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/, ako aj § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým aj rozhodnutie o trovách konania) a to bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/ o vec samu, popri tom však so zreteľom k neposkytnutiu / okresným súdom/ dostatočne zrozumiteľných odpovedí na všetky sa ponúkajúce otázky a tiež pre dôvodne vytýkané nedostatočné /neúplné/ právne posúdenie veci nie aj o možnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou) a nutne musel dospieť k záveru, že napadnutý rozsudok za vecne správne rozhodnutie považovať nemožno.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona potom rovnako rozhodne, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Konštatovanie, že vada konania vymedzená v prvom z práve odcitovaných ustanovení základného predpisu občianskeho procesného práva Slovenskej republiky (a inak aj ďalšia vada podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p., spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručovaného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenia Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2008 č. k. 10Co/152/2008-37 či z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, prvé vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C/173/2007 a druhé vo veci súdu prvého stupňa z prejednávanej veci, teda Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008). I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu potom vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia pritom treba dospieť k záveru, že s už uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvedené. Ak povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve

zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi v rámci využitia prípadných riadnych alebo i mimoriadnych opravných prostriedkov) a výskyt takejto vady zakladá sám osebe nielen dôvod odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale tiež nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným druhým z takýchto ustanovení.

Rovnaké rozhodnutie potom zákon predpokladá i pri nesprávnom právnom posúdení veci, pokiaľ sa toto vyskytne v súbehu s nedostatočne zisteným skutkovým stavom (keď inak najčastejšie býva takýto súbeh nedostatkov na skutkovom i právnom „poli“ spôsobený tým, že nesprávnosť právneho uchopenia problému vedie i k nezameraniu dokazovania na všetky relevantné skutočnosti). Tunajší odvolací súd pritom navzdory pokusom o interpretáciu ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., snažiacu sa presvedčiť o dostatočnosti nájdania (súdom prvého stupňa) správneho ustanovenia právneho predpisu (bez nutnosti aj jeho správnej aplikácie) nemá ani tentoraz žiaden dôvod nezotrvať na opakovane ním zaujímanom stanovisku, podľa ktorého takýto výklad je účelový a nemožno ho podporiť ani dôsledným jazykovým rozborom úpravy, o ktorej je tu reč (kde je rozhodujúcou nevyhnutnosť vychádzania z mäkkenej a nie tvrdenej podoby slova „správne“ a práve tým je daný i rozdiel medzi náležitým trvaním na správnom nájdení aj použití rozhodného práva a nenáležitým uspokojením sa iba s jeho nájdением, ktoré nezriedka môže byť aj výsledkom náhody a je celkom neakceptovateľným prejavom snahy sústreďovať povinnosť na správny právny rozbor problému len na súdoch druhého stupňa).

V prejednávanej veci však ani nebolo nutné zájsť v úvahách až takto ďaleko, keďže nebolo možno inak, než súhlasiť s odvolateľkou, že tu absentovalo i nájdение všetkého rozhodného práva.

Podľa § 35 ods. 2 O. z. právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Podľa § 41a O. z. ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby (odsek 1) a ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti; pričom neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý (odsek 2).

Napokon podľa § 657 O. z. zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu a podľa § 658 ods. 1 rovnakého zákona pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Pri riadení sa ako ustanoveniami spomenutými už súdom prvého stupňa, tak i tými, ktoré práve odcitoval tunajší súd, potom bolo treba dať žalobkyni za pravdu v tom, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v prejednávanej veci neobsahuje nič, o čo by šlo oprieť ten záver, podľa ktorého právna predchodkyňa žalobkyne so žalovaným dojednali zmluvu o úvere. Takýto záver totiž bez ďalšieho nešlo vyvodiť z písomnej zmluvy (výslovne označenej za zmluvu o pôžičke, tu por. č. I. 4 spisu) a i keď apriori nejde vylúčiť, žeby tu takýmto zmluvným typom mal byť (či už pre nesprávne použitie výraziva alebo pre absenciu podstatných náležitostí výslovne použitého zmluvného typu, „sanovateľnú“ však prítomnosťou náležitostí iného právneho úkonu a možnosťou uzavretia, že záujem na dojednaní takéhoto iného úkonu zodpovedá vôli konajúcich) zastretý iný, ani pre toto výsledky dokazovania a takto ani odôvodnenie napadnutého rozsudku neposkytovali spoľahlivý podklad. Pominúc to, že tunajší odvolací súd sa vo svojej doterajšej rozhodovacej praxi nestretol s podobným prípadom (v ktorom by bola snaha tzv. všeobecným občiansko-právnym zmluvným typom pôžičky zastierať obchodnoprávny vzťah z úveru), ale len s výskytom presne opačnej simulácie (u ktorej sa formálnym dojednaním zmluvy ako úverovej sledovalo najmä v prvopočiatoch vývinu tzv. spotrebiteľskej judikatúry vylúčenie ochrany dlžníkov normami spotrebiteľského práva), tu súd prvého stupňa najmä neanalyzoval všetky do úvahy prichádzajúce zmluvné typy a neposkytol ani žiaden argument na podporu svojho záveru o potrebe vyloženia zmluvy žalovaného a právnej predchodkyne žalobkyne v rozpore s použitým jazykovým

vyjadrením. Takto sa mu (okresnému súdu) ale muselo prihodiť i to, že pri svojich úvahách o možnosti uplatňovania nárokov žalobkyne nanajvýš podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení vynechal práve ten logický medzikrok, ktorým bola možnosť uvažovania buď o platnom dojednaní práve toho zmluvného typu, za aký bol úkon výslovne označený (čiže o pôžičke, ktorá - na rozdiel od úveru - dojednanie o úrokoch ako podstatnú náležitosť nevyžaduje, okrem toho tu ide o reálny a nie konsenzuálny kontrakt a do tretice pôžička na rozdiel od úveru nevyžaduje ani písomnú formu, čo činí len obmedzene použiteľným aj opieranie sa výlučne o obsah predkladaných listín) alebo o rovnako platnom dojednaní zmluvného typu iného (pričom až vylúčenie oboch takýchto možností by poskytovalo priestor pre úvahy o neplatnosti všetkých uvažovateľných právnych úkonov a o obraznej „záchranej sieti“ v podobe ustanovení o bezdôvodnom obohatení).

Pre nenazeranie na vec aj z tohto uhla pohľadu potom samozrejme súd prvého stupňa nemohol pokročiť ani do štádia úvah o rozdieloch medzi úvermi (na jednej strane) a pôžičkami (na strane druhej) a tým skôr nie o hľadani styčných bodov medzi takýmito zmluvnými typmi (resp. tým z nich, o ktorý by podľa okolností prípadu v prejednávanej veci malo ísť) a inštitútom spotrebiteľského úveru (v tejto súv. por. aj zákon č. 258/2001 Z. z. platný v čase uzavretia zmluvy a to v znení účinnom k 21. júnu 2006, keďže až takýmto dňom mal - vychádzajúc opäť z obsahu písomnej zmluvy v spise - žalovaný ako v poradí druhý účastník zmluvy akceptovať a i podpisom potvrdiť návrh inak formulárovej zmluvy zo 16. dňa rovnakého mesiaca i roka, predložený mu sprostredkovateľkou právnej predchodkyne žalobkyne; resp. i dnes platný zákon č. 129/2010 Z. z. /nahrádzajúci ten skorší/) a následných úvah, či v tomto konkrétnom prípade malo (alebo nemalo) dôjsť a došlo (alebo nedošlo) i k naplneniu požiadaviek kladených na právne úkony normami spotrebiteľského práva.

Opísané medzery v právnom posúdení veci i skutkových zisteniach súdu prvého stupňa sa potom nutne museli podpísať aj na odôvodnení napadnutého rozsudku, v prípade ktorého námietka jeho nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov (v minulosti samostatný tzv. zrušovací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v znení platom a účinnom do 31. augusta 2005 vrátane) rozhodne nebola neopodstatnenou (v tomto prípade nie preto, žeby konečné závery súdu prvého stupňa o možnosti žalovať iba bezdôvodné obohatenie a o nepreukázaní jeho výšky boli celkom vylúčenými či absurdnými, ale preto, že pristúpenie k vyriešeniu predmetu sporu práve takto by si vyžadovalo podstatne viac skutkových zistení aj argumentov /najmä právnych/, pri ktorých by akýkoľvek iný záver bol ďaleko menej pravdepodobným či ešte lepšie úplne nepravdepodobným).

Odvolaciemu súdu za takéhoto stavu veci neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci tiež vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov) napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci, o trovách konania i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.) a to s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim na relevantné otázky patričné odpovede (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.